

POLSKI KOMITET WYZWOLENIA NARODOWEGO (SYGN. 185)

Selected Records of the Polish Committee of National Liberation

2016.52.1, RG-15.504

United States Holocaust Memorial Museum Archives
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-9717
e-mail: reference@ushmm.org

Descriptive Summary

Title: Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (Sygn. 185): Selected Records of the Polish Committee of National Liberation

Dates: 1944

Creator: Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego

Accession Number: 2016.52.1

Record Group Number: RG-15.504

Extent: 6,067 digital images: PDF (2.46 MB)

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archives, 100 Raoul Wallenberg Place SW, Washington, DC 20024-2126

Abstract: Selected records of the Polish Committee of National Liberation (PKWN) relating to Jewish affairs.

Languages: Polish

Access: Collection is open for use, and is available on the museum's internal network as a digital collection.

Reproduction and use: Reproduction of more than 100 pages of copies of documents for researchers or other institutions requires a written permission of the General Director of the State Archives of the Republic of Poland. Publication of more than 10 complete documents in an individual work requires the written authorization of the General Director. The Museum may not publish any archival material obtained from the General Director, including specific archives under his control, on the Internet, the World Wide Web, or any other publicly accessible on-line network without the written permission of the General Director. Citation of the materials in any publication must refer to the Museum and the Polish State Archives and must include the name of the archival group and catalogue number of the originals.

Preferred citation: (Identification of item), Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (Sygn. 185): Selected Records of the Polish Committee of National Liberation, 1944, RG-15.504, United States Holocaust Memorial Museum Archives, Washington, DC.

Acquisition information: Source of acquisition is the Archiwum Akt Nowych w Warszawie, Poland, Sygn. 185. The United States Holocaust Memorial Museum Archives received the filmed collection via the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division in March 2017. This is a cooperative project based on the agreement between USHMM and Yad Vashem, Israel.

Forms part of the Claims Conference International Holocaust Documentation Archive at the United States Holocaust Memorial Museum. This archive consists of documentation whose reproduction and/or acquisition was made possible with funding from the Conference on Jewish Material Claims Against Germany.

Existence and location of originals:

Archiwum Akt Nowych
ul. Stefana Hankiewicza 1
02-517 Warsaw
tel: 011 48 22 58 93 118
fax: 011 48 22 58 93 001
email: secretariat@aan.gov.pl
Web page: www.aan.gov.pl

Copyright Holder:

Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
ul. Rakowiecka 20
Warsaw 02-517
Poland
Tel. 011 48 22 565-46-00
e-mail: ndap@archiwa.gov.pl
Web page: www.archiwa.gov.pl

Accruals: Accruals may have been received since this collection was first processed, see archives catalog at collections.ushmm.org for further information.

Processing history: Aleksandra Borecka, April 2017. Finding aid adapted from the inventory provided by the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division.

Biographical Note

The Polish Committee of National Liberation (PKWN) was formed on July 21, 1944. The PKWN was established in Moscow, dominated by Polish communists and functioned under the political control of Joseph Stalin. The Central Office of Polish Communists and the National Council of the Polish Communist Party were influenced by the Communist Party, but the final decision on its creation, name, status and personnel shape was made by Stalin. Since August 1, 1944, the headquarters of the Polish Committee of the Army was Lublin. PKWN was chaired by Edward Osóbka-Morawski and became the Temporary Government of the Polish Republic on December 31, 1944. PKWN's press office was "Rzeczpospolita". The establishment of the PKWN created a political structure that, with modifications that did not undermine its foundation, was retained until 1989. The political foundations were the monopoly of the Communist Party in the sphere of power and the subordination of Soviet Poland.

Scope and Content of Collection

Selected records of the Polish Committee of National Liberation (PKWN): A list of members of the PKWN and other people leaving Moscow to Chełm, reports of the PKWN delegates of the Department for Jewish Affairs regarding the security of the so-called liberated areas and organization of Jewish communities, correspondence with the Central Jewish Committee, newsletters of the Jewish Press Agency, 1944, records of the Department of Justice discussing matters of retribution of the property by Jewish survivors, records on the war crime trials, articles written by judicial staff of the Judiciary, letters of Jews from the USSR searching for their families left in Poland, minutes of the sessions of the PKWN relating to Jews and a former camp at Majdanek, registration of war damages and doctor's reports about persons suffering from chronic diseases caused by the German occupant, propaganda posters and leaflets, correspondence relating to establishment of the National Museum in Majdanek, 1944.

System of Arrangement

Arranged in seven series:

1. Bureau
2. Department of Public Administration; 3. Department of Justice
4. Department of Labor, Social Welfare and Health
5. Department War of Damages
6. Department of Culture and Art
7. Department of Information and Propaganda.

Indexing Terms

Personal Name:

Osóbka-Morawski, Edward, 1909-1997.

Corporate Name:

American Jewish Joint Distribution Committee.

Centralny Komitet Żydów Polskich.

Majdanek (Concentration camp)

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego.

Żydowska Agencja Prasowa.

Żydowski Komitet Pomocy Społecznej.

Genre/Form:

Correspondence.

Leaflets.
Minutes.
Posters.
Registers.
Reports.

Geographic Name:

Poland--Emigration and immigration--History--20th century.
Poland--Politics and government--History--20th century.

Topical Term:

World War, 1939-1945--Destruction and pillage--Poland.
World War, 1939-1945--Atrocities--Investigations.
Jews--Poland--Politics and government.
Jewish communists--Poland--History.
Polish people--Poland--History--20th century.
Communism--Poland--History.
Holocaust Jewish (1939-1945)--Poland.

CONTAINER LIST

NOTE: Polish inventory provided by the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division.

Archiwum Akt Nowych w Warszawie (The Central Archives of Modern Records)
Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (Sygn. 185): Selected Records of the Polish Committee of National Liberation, 1944.

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego był pierwszym ośrodkiem władzy komunistycznej na ziemiach Polski wyzwolonych spod okupacji niemieckiej oraz pierwszą władzą administracyjną na tych terenach. Działał od 21 lipca do 31 grudnia 1944 roku – akta pochodzą więc z tego okresu. PKWN składała się z 16 wydziałów: I. Prezydium, II. Biuro Ekonomiczne, III. Pełnomocnik PKWN do Spraw Wojskowych Świadczeń Rzeczowych, IV. Resort Spraw Zagranicznych, V. Resort Rolnictwa i Reform Rolnych, VI. Resort Obrony Narodowej, VII. Resort Administracji Publicznej, VIII. Resort Gospodarki Narodowej i Finansów, IX. Resort Sprawiedliwości, X. Resort Bezpieczeństwa Publicznego, XI. Resort Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia, XII. Resort Komunikacji, Poczty i Telegrafów, XIII. Resort Odszkodowań Wojennych, XIV. Resort Oświaty, XV. Resort Kultury i Sztuki, XVI. Resort Informacji i Propagandy.

Po likwidacji PKWN, wytworzoną przez niego dokumentację przejęły urzędy dziedziczące kompetencje PKWN: akta resortów przejęły odpowiednie ministerstwa i urzędy centralne, akta Prezydium – Prezydium Rady Ministrów. Niestety brak szczegółowych informacji o podziale akt PKWN oraz ich dalszych losach.

W 1957 roku AAN podjął akcję scalania akt PKWN w jeden zespół. Obecnie w AAN znajdują się akta Prezydium, Biura Ekonomicznego, Pełnomocnika do Spraw Wojskowych Świadczeń Rzeczowych,

Resortów: Rolnictwa i Reform Rolnych, Administracji Publicznej, Gospodarki Narodowej i Finansów, Sprawiedliwości, Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia, Komunikacji, Poczty i Telegrafów, Odszkodowań Wojennych, Oświaty, Kultury i Sztuki, Informacji i Propagandy. Procent ich kompletności jest nieznanymi i niemożliwy do ustalenia, ponieważ nie zachowały się żadne pomoce ewidencyjne.

W niektórych zespołach akt ministerstw przechowywanych w AAN oraz archiwach zakładowych ministerstw znajdują się akta PKWN wraz z aktami z lat późniejszych. I tak w AAN znajdują się akta Resortu Sprawiedliwości w zespole Ministerstwa Sprawiedliwości, Resortu Administracji Publicznej w zespole Ministerstwa Administracji Publicznej i Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów – w zespole Ministerstwa Przemysłu. W Archiwum Zakładowym Ministerstwa Rolnictwa znajdują się akta Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych, a w AZ Ministerstwa Spraw Zagranicznych akta Resortu Spraw Zagranicznych, których nie ma w ogóle w zespole PKWN.

Podobnie nieobecne w zespole akta Resortu Obrony znajdują się w Centralnym Archiwum Wojskowym, natomiast akta Resortu Bezpieczeństwa Publicznego – w Instytucie Pamięci Narodowej.

Dla badaczy historii Żydów najistotniejsze są materiały Referatu do Spraw Ludności Żydowskiej, który powstał przy PKWN już w lipcu 1944 roku oraz Centralnego Komitetu Żydów w Polsce, powstałego w listopadzie tego roku. Ponadto ważne są raporty delegatów PKWN o stanie bezpieczeństwa na terenach wyzwolonych, materiały Resortu Sprawiedliwości z pojawiającymi się kwestiami odzyskiwania mienia przez ocalałych Żydów, materiały z procesów zbrodniarzy wojennych oraz listy Żydów z ZSRR poszukujących rodzin pozostawionych w Polsce.

I. PREZYDIUM	
I/1	Regulamin wewnętrzny PKWN – projekt uchwały. Wypis z Dziennika Ustaw RP z ustawą z 21 lipca 1944 o utworzeniu PKWN. Projekt ustawy.
I/2	Spis członków PKWN i innych osób wyjeżdżających z Moskwy do Chełma. Lista 15 osób wyjeżdżających 1 sierpnia 1944; sygnowane przez Wandę Wasilewską. Na liście: Jerzy Borejsza, Wincenty Rzymowski, Zofia Eiger, Zofia Marchlewska (przekreślone), Berta Schalitla-Pemowa, Izidor Apfelbaum, Edda Werfel, Jan Huszcza, Wincenty Wojciuski, Mikułka, Julja Minc, Jerzy Putrament, Orachno, Roman Romkowski, Irena Rzymowska. Lista członków i pracowników PKWN wyjeżdżających 27 lipca 1944. 23 osoby: Edward Osubka-Morawski, Andrzej Witos, Stanisław Kotek-Agroszewski, Jan Haneman, Jan Grubecki, Bolesław Drobner, Emil Sommerstein, Stanisław Skrzyszewski, Bronisław Biedowicz, Hilary Minc, Roman Werfel, Jan Wende, Jerzy Siedlecki, Władysław Kuczewski, Bronisław Sygut, Kazimiera Grubecka z dzieckiem, Luba Drobner, Anna Kuczewska, Wilhelm Billing, Józef Winkler, Władysław Ney, Eustachy Kuroczko, Mieczysław Popiel.

I/3	Program prac PKWN. Sprawozdanie z pierwszych 7 tygodni działalności PKWN i program prac. Odezwa do Polaków w piątą rocznicę napaści Niemiec na Polskę. Tłumaczeni programu prac PKWN na angielski. Korespondencja. <ul style="list-style-type: none">• k. 7: passus o równouprawnieniu ludności żydowskiej i zwrocie pozostałym przy życiu Żydom mienia zagrabionego przez Niemców.• k. 64-65: Zarządzenie kierownika Resortu Administracji Publicznej dot. pilnego rozpatrywania spraw o przywrócenie własności (nieruchomości, przedsiębiorstw, warsztatów, mieszkań) obywatelom wysiedlonym i prześladowanym przez okupanta. Sprawy ma rozpatrywać Rada Narodowa.
I/4	Protokoły posiedzeń PKWN, 1944. Protokoły z trzech posiedzeń Delegatury Krajowej Rady Narodowej w Moskwie z 20 lipca 1944, na której ustalany był tekst Manifestu PKWN oraz posiedzenia Komisji dla opracowania tekstu Manifestu PKWN z 21 lipca. Od k. 19 odpisy protokołów posiedzeń Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego za okres 22 lipca – 28 grudnia 1944. Notatki do protokołów. Regulamin PKWN. Tekst niektórych uchwał. <ul style="list-style-type: none">• k. 23: protokół z posiedzenia PKWN w dn. 22 lipca 1944; dyskusja nad kwestią powstania resortu do spraw ludności żydowskiej.• k. 84: protokół z posiedzenia PKWN w dn. 19 sierpnia 1944; dyskusja nad dekretem o „zgłoszeniu i zwrocie nieprawnie posiadanego mienia”, w tym mienia nabytego na podstawie fikcyjnej umowy albo po niestosunkowo niskiej cenie.• k. 118: protokół z posiedzenia PKWN w dn. 12 września 1944; dyskusja nad karami dla volksdeutschów i kolaborantów.• k. 124: protokół z posiedzenia PKWN w dn. 15 września 1944; dyskusja nt. artykułu Emila Sommersteina o hitlerowskich praktykach rad narodowych; wzmianka o 15 lekarzach żydowskich, którzy przeżyli „na aryjskich papierach”.• k. 179-182, 205: protokoły z posiedzeń PKWN w dn. 17 i 25 października 1944; dyskusja o działalności Komisji Polsko-Sowieckiej dla zbadania zbrodni niemieckich na Majdanku; kwestia kradzieży rzeczy z magazynów obozowych; sprawa powstania muzeum na Majdanku.• k. 237: protokół z posiedzenia PKWN w dn. 8 listopada 1944; dyskusja nad przyznaniem subwencji Komitetowi organizacyjnemu literatów, dziennikarzy i artystów żydowskich dla rozpoczęcia działalności kulturalnej i propagandowej.• k. 245-248: protokół z posiedzenia PKWN w dn. 20 listopada 1944; dyskusja nad pożyczką w wysokości 16 mln zł dla Centralnego Komitetu Żydów w Polsce, nad składem politycznym Komitetu, sprawami kompetencyjnymi, otwarciem szkół z językiem wykładowym hebrajskim.• k. 256: protokół z posiedzenia PKWN w dn. 22 listopada 1944; sprawozdanie z delegacji S. Jędrzychowskiego w USA: informacja o

	<p>bojkotowaniu przez amerykański Bund wezwania do pomocy Żydom polskim z powodu negatywnego stosunku do ZSRR i PKWN.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 260: j.w. wypowiedź E. Sommersteina dot. pomocy zagranicznej dla Żydów w Polsce. <p>[teczka szara, księga oprawna, okładka brązowa, stan akt średni, 318 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
I/5	<p>Prezydium – protokoły posiedzeń.</p> <p>Odpisy protokołów posiedzeń Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego za okres 22 lipca – 28 grudnia 1944.</p> <p>UWAGA! Zawartość teczek całkowicie pokrywa się z teczką o I/4, natomiast jest uszczuplona o protokoły posiedzeń KRN, protokoły posiedzeń PKWN z sierpnia 1944 oraz wszystkie notatki i projekty uchwał.</p> <p>Interesujące materiały, zawarte również w teźce I/4, w teźce I/5 znajdują się w następujących miejscach:</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 9: dyskusja nad kwestią powstania resortu do spraw ludności żydowskiej.• k. 22: dyskusja nad dekretem o „zgłoszeniu i zwrocie nieprawnie posiadanego mienia”, w tym mienia nabytego na podstawie fikcyjnej umowy albo po niestosunkowo niskiej cenie.• k. 29: dyskusja nt. artykułu Emila Sommersteina o hitlerowskich praktykach rad narodowych; wzmianka o 15 lekarzach żydowskich, którzy przeżyli „na aryskich papierach”.• k. 90-94, 112-113: dyskusja o działalności Komisji Polsko-Sowieckiej dla zbadania zbrodni niemieckich na Majdanku; kwestia kradzieży rzeczy z magazynów obozowych; sprawa powstania muzeum na Majdanku.• k. 138-139: dyskusja nad przyznaniem subwencji Komitetowi organizacyjnemu literatów, dziennikarzy i artystów żydowskich dla rozpoczęcia działalności kulturalnej i propagandowej.• k. 145-149: dyskusja nad pożyczką w wysokości 16 mln zł dla Centralnego Komitetu Żydów w Polsce, nad składem politycznym Komitetu, sprawami kompetencyjnymi, otwarciem szkół z językiem wykładowym hebrajskim, antysemityzmem w Polsce.• k. 157: sprawozdanie z delegacji S. Jędrychowskiego w USA: informacja o bojkotowaniu przez amerykański Bund wezwania do pomocy Żydom polskim z powodu negatywnego stosunku do ZSRR i PKWN.• k. 160: wypowiedź E. Sommersteina dot. pomocy zagranicznej dla Żydów w Polsce. <p>[teczka szara, księga oprawna, stan akt dobry, 204 strony, język polski, maszynopis]</p>
I/6	<p>Projekty normatywów PKWN (dekrety, rozporządzenia i zarządzenia).</p> <p>Projekty dekretów, korespondencja, notatki, m.in. projekt ustawy o podatku od wzbogacenia wojennego, o utworzeniu agencji prasowej Polpress, o zaopatrzeniu inwalidzkim, o przejściu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa, o częściowej zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych, o spisie ludności i</p>

	<p>gospodarstw rolnych na wyzwolonych terenach, o mobilizacji do wojska, o powołaniu Milicji Obywatelskiej, o środkach zabezpieczających w stosunku do zdrajców Narodu, o przeprowadzeniu reformy rolnej.</p> <p>k. 228-229: Dekret o Narodowych Sądach Karnych dla spraw zbrodniarzy faszystowsko-hitlerowskich.</p> <p>[stan akt średni, paginowane, 387 stron, język polski, maszynopis]</p>
I/7	<p>Wykaz wniosków na posiedzenia PKWN: zawiadomienia o posiedzeniach PKWN itp.</p> <p>Pisma Sekretariatu PKWN do kierownika Resortu Komunikacji, Poczty i Telegrafów dot. zwoływania na określony dzień posiedzeń PKWN. W pismach zamieszczony plan obrad danego posiedzenia. Wnioski uchwalone na posiedzeniach PKWN w okresie 1 października – 12 grudnia 1944.</p> <p>k. 28: Wnioski uchwalone na posiedzeniu PKWN 1 października 1944 – m.in. powołanie komisji do zbadania zbrodni niemieckich na Majdanku oraz utworzeniu Muzeum na Majdanku.</p> <p>[stan akt średni, paginowane, 38 stron, język polski, rękopis, maszynopis]</p>
I/12	<p>Przekształcenie PKWN w Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej oraz przemówienia Prezesa Rady Ministrów, skład Rządu oraz rezolucje przesłane z tej okazji. 1944.</p> <p>Obwieszczenie o powstaniu Rządu Tymczasowego RP z wymienionym składem Rządu. Orędzie Prezydenta Krajowej Rady Narodowej z 31 grudnia 1944. Wykaz rezolucji w sprawie przekształcenia PKWN; teksty rezolucji z uchwałą o przekształceniu PKWN z wieców chłopskich z wsi na terenach wyzwolonych oraz z komórek ZPP w kotłozach ZSRR, gdzie mieszkały grupy Polaków.</p> <p>[stan akt średni, paginowane, 102 strony, język polski, rękopis, maszynopis i druk]</p>
I/13	<p>Sprawozdania z działalności resortów oraz Biura Personalnego.</p> <p>Zarządzenia o składaniu sprawozdań.</p> <p>Sprawozdania z działalności resortów za rok 1944: Biura Personalnego, Resortu Administracji Publicznej, Gospodarki Narodowej i Finansów; rozliczenie finansowe resortów PKWN, raport z inspekcji banków; sprawozdania roczne Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów, Resortu Apropozycji i Handlu; Sprawozdanie Resortu Sprawiedliwości; spis projektów dekretów i rozporządzeń opracowanych przez Wydział Ustawodawczy i Komisję Prawniczą do listopada 1944. Sprawozdanie z działalności Resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia, Resortu Komunikacji, Poczty i Telegrafów, Resortu Odszkodowań Wojennych, Resortu Oświaty, Resortu Kultury i Sztuki, Resortu Informacji i Propagandy.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 10-12, 26: Raport Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów za okres do 15 sierpnia 1944; m.in. informacja o skoncentrowaniu przez Niemców przemysłu garbarskiego w Lublinie, będącego przed wojną w rękach żydowskich, w jedno przedsiębiorstwo powiernicze.

	<ul style="list-style-type: none">• k. 93: fragment raportu Resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia z informacją o udzieleniu w listopadzie 1944 pożyczki CKŻP na cele produktywizacji Żydów i remont nieruchomości. <p>[stan akt średni, paginowane, 160 stron, język polski, rękopis, maszynopis]</p>
I/14	<p>Stosunek Związku Radzieckiego do Polski: porozumienie oraz Oświadczenie Komisariatu Ludowego Spraw Zagranicznych.</p> <p>Oświadczenie Komisariatu Ludowego Spraw Zagranicznych ZSRR o stosunku Związku Radzieckiego do Polski. Dotyczy działań wojennych prowadzonych przez Armię Czerwoną na terytorium Polski. Tekst porozumienia pomiędzy PKWN oraz Rządem ZSRR o stosunkach między radzieckim Wodzem Naczelnym a administracją polską.</p> <p>[stan akt średni, paginowane, 2 strony, język polski, druk]</p>
I/15	<p>Przedstawicielstwo polskie w Moskwie (Stefan Jędrychowski) – korespondencja w sprawach politycznych i gospodarczych.</p> <p>Teksty 10 telegramów, jakie wysłał Stefan Jędrychowski z ZPP z Moskwy do PKWN w Lublinie dot. różnych spraw politycznych, np. aresztowań członków AK i NSZ pod zarzutem współpracy z Niemcami, propagandy reformy rolnej, spisu ludności w Wilnie.</p> <p>M.in. zapytanie o rozmowy w sprawie zaproszenia przedstawicieli społeczności żydowskiej z Palestyny do Polski (k. 2)</p> <p>[stan akt średni, paginowane, 10 stron, język polski, rękopis, maszynopis]</p>
I/17	<p>Związek Patriotów Polskich: sprawozdanie przedstawicieli ZPP z pracy organizacyjnej we Lwowie i Wilnie, sprawy dot. delegowania przedstawicieli do pracy w ZPP, materiały oddziału partyzanckiego im. W. Wasilewskiej i in.</p> <p>Listy z wileńskiej grupy Związku Patriotów Polskich, dot. nastrojów Polaków w Wilnie i w okolicach, działalności ZPP, ewakuacji do Lublina; sytuacji na Białorusi, pozostającej pod okupacją niemiecką. Podania o pomoc materialną.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 49-71: relacja Waclawa Alchimowicza o powstaniu oddziału im. Wandy Wasilewskiej; odezwy wzywające do wstępowania do Polskiej Ludowej Partyzantki Międzyrejonowego Komitetu Patriotów Polskich; materiały z oddziału, m.in. o ucieczkach ludności polskiej do lasów.• k. 143-145: podanie Mendla Pasternaka do PKWN o pomoc materialną dla żony i dziecka (Fejga i Jankiel), przebywających w Kazachstanie.• k. 152-158: podania Adama Ryzenberga o pomoc dla żony Chai i córki Niny, przebywających w Kazachstanie. <p>[216 stron, język polski i rosyjski, rękopis i maszynopis]</p>
I/18	<p>Stosunki polsko-radzieckie: współpraca, ustanowienie delegatów ZSRR przy władzach wojewódzkich, porozumienie między ZSRR a PKWN w sprawie dostaw z ZSRR.</p>

	<p>Porozumienie w sprawie dostaw towarów i warunków rozliczeń między Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich z 20 października 1944.</p> <p>Korespondencja w sprawie ustanowienia i zadań delegatur radzieckich we władzach wojewódzkich. Korespondencja w sprawach obsady personalnej delegatur; zachowania delegatów (paskarstwo); dostaw dla Armii Czerwonej I i II Frontu Białoruskiego.</p> <p>Raport Wojewódzkiego Wydziału Apropowizacji w Białymstoku dot. nadużyć w pobieraniu kontyngentu przez wojskowych radzieckich. Inne pisma urzędowe ze skargami na rekwizycje dokonane przez żołnierzy radzieckich.</p> <p>Rezolucja mieszkańców Pragi z podziękowaniem dla Armii Radzieckiej za przekazanie mąki i leków.</p> <p>[stan akt dobry, paginowane, 90 stron, język polski i rosyjski, rękopis, maszynopis]</p>
I/21	<p>Repatriacja – sprawy ogólne: materiały dotyczące układu oraz korespondencja.</p> <p>Tekt porozumienia o ewakuacji ludności z terenu Litewskiej SRR. Sprawozdanie z podróży służbowej do Kijowa, Mińska i Wilna przewodniczącego PKWN Osóbki-Morawskiego w sprawach repatriacji. Raporty o morderstwach ludności polskiej na Ukrainie Zachodniej dokonanych nacjonalistów ukraińskich (Przebraże koło Łucka, Żytyń). Komunikaty o toczących się rozmowach z kierownictwem radzieckim nt. repatriacji. List w sprawie tworzenia punktów etapowych dla repatriantów, m.in. w Janowie Podlaskim.</p> <p>[stan akt dobry, paginowane, 28 stron, język polski i rosyjski, rękopis, maszynopis]</p>
I/22	<p>Powrót do kraju osób przebywających na terenach ZSRR. Podania, lit. A-Ł. 1944.</p> <p>Podania indywidualne o powrót do Polski z zesłania; zaświadczenia. Układ alfabetyczny.</p> <p>k. 51-54: korespondencja w sprawie powrotu z ZSRR rodziny Leona Chajna, z-cy kierownika resortu sprawiedliwości.</p> <p>k. 115-116: podanie Mariana Epelbauma, żołnierza Armii Polskiej, o powrót rodziny do Polski z Tadżykistanu: matki Szajndli, żony Adeli, syna Moszka, córek Fajgi i Mindli, sióstr Marii Epelbaum i Heny Piknik, szwagra Abrama Piknika i bratanka Mońka Piknika; siostry Blumy Gohnmann, jej męża Ajzyka i dzieci: Dawida, Moszka, Noja (?), Fajgi.</p> <p>[teczka szara, stan akt średni, akta luzem, paginowane, 294 strony, język polski, rękopis i maszynopis]</p>
I/23	<p>Powrót do kraju osób przebywających na terenach ZSRR. Podania, lit. M-Z. 1944.</p> <p>Jak wyżej.</p> <ul style="list-style-type: none">k. 23: List Antoniny Melman, nauczycielki z prośbą o zawiadomienie, czy dzieci Kuba, Lusja i Lila Feldman zostały sprowadzone z Samarkandy do Lublina.

	<ul style="list-style-type: none">• k. 135-138: Podania Jonasa Rajchmana, inżyniera i b. dyrektora odlewni „Neptun” w Końskich o sprowadzenie jego wraz z synem Berkiem Dżambułu (Kazachstan) do Polski.• k. 247-250: Podanie Michała Szuldenfreia o sprowadzenie do Lublina żony Marii; interwencja sekretarza Prezydium w sprawie wydania wiz wyjazdowych z ZSRR Marii Szuldenfreiowej oraz M. Fiedotin-Chajnowej; skierowanie Marii Szuldenfrei i Lili Ajzenberg do pracy w PKWN.• k. 288-289: pismo Rady Narodowej w Brańsku w sprawie sprowadzenia do Polski Altera Trusa, przebywającego w Terndze w obw. uljanowskim, o co wnosi jego syn Lejb Trus, zamieszkały w Brańsku.• k. 320: Pismo Sekretariatu Prezydium PKWN do Judy Weinfelda potwierdzające odbiór podania w sprawie powrotu jego rodziny do Polski. <p>[teczka szara, stan akt średni, akta luzem, paginowane, 373 strony, język polski, rękopis i maszynopis]</p>
I/24	<p>Prośby zbiorowe (przed wszystkim żołnierzy) o sprowadzenie rodzin z ZSRR. 1944.</p> <p>Podania żołnierzy o sprowadzenie rodzin zesłanych w ZSRR, petycje zbiorowe, odpowiedzi władz, zarządzenia, zaświadczenia z gmin w Polsce o pozwoleniu na zamieszkiwanie na jej terenie repatriantów.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 33: lista osób, którym przyznano wizy wyjazdowe z ZSRR do Polski (27 października 1944); m.in. Lili Ajzenberg. <p>[59 stron, język polski i rosyjski, maszynopis i rękopis]</p>
I/36	<p>Odkomenderowania poszczególnych osób wojskowych do dyspozycji PKWN: wykazy, korespondencja.</p> <p>Pisemne prośby z Sekretariatu Prezydium PKWN do Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego o odkomenderowania do pracy w PKWN poszczególnych osób, m.in. Marka Rozenweiga (k. 6), Wiktora Goldsztajna (k. 7). Spis oficerów zatrudnionych w PKWN. M.in. chor. Minc, kpt. Herszenhorn, ppłk Minc, b/s Iserzon, ppor. Ignacy Witz, kpt. Sigalin, b/s Leon Chajn, chor. Anna Sigalinowa (k. 1)</p> <p>[teczka szara, akta zszyte, stan akt dobry, paginowane, 27 stron, język polski i rosyjski, maszynopis i rękopis]</p>
I/37	<p>Wojsko: sprawy związane z ustanowieniem dowództwa, zdobyciami wojennymi, przejściem z wojska radzieckiego i inne (biuletyny, rozkazy, doniesienia, podania, korespondencja).</p> <p>Fragment projektu dekretu o stosunkach między Naczelnym Dowództwem Wojska Polskiego a PKWN. Rozkazy nr 1, 2 i 3 Naczelnego Dowództwa WP z lipca 1944. „Biuletyn sławy” nr 1 i 2 wydawany przez Wydział Propagandy WP z 16 września 1944 o walkach członków I Armii Polskiej w Powstaniu Warszawskim. Odezwa Komendy Obwoadu AK Praga uznająca zwierzchnictwo PKWN. Podania o przyjęcie</p>

	<p>do wojska, o pracę na terenach wyzwolonych, o przeniesienia z Armii Czerwonej do Wojska Polskiego. Zarządzenia o mobilizacji. Rozkazy nominacyjne.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 65: Pismo, zawiadamiające Izaaka Wulkana, zam. w Nab-Czełny Tokajowa, że list z prośbą o przeniesienie syna z Armii Czerwonej do Wojska Polskiego został przekazany Resortowi Obrony Narodowej. 18 grudnia 1944. <p>[teczka szara, stan akt dobry, akta luzem, paginowane, 96 stron, język polski i rosyjski, maszynopis i rękopis]</p>
I/41	<p>Protokoły i sprawozdania wojewódzkich, powiatowych i gminnych Rad Narodowych (m.in. program Zjazdu Przewodniczących woj. i pow. Rad Narodowych). 1944.</p> <p>Protokoły: obrad powiatowej RN Chełmie (fragment), posiedzenia w celu ukonstytuowania Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie; skład WRN w Rzeszowie; okólnik z programem zjazdu przewodniczących w Lublinie we wrześniu 1944 ; protokół z konferencji odbytej w dn. 8 września u przewodniczącego MRN w Lublinie dot. odbudowy miasta; porządek obrad zebrania WRN w Lublinie 13 października 1944.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 22-25: Memoriał do Władz Rządowych Polskich w Lublinie w sprawie położenia ludności polskiej w Powiecie Hrubieszowskim złożony przez delegację chłopską południowej części powiatu. Autorzy (Jan Piliś i Szczepan Kukułka) donoszą w nim o fatalnym stanie bezpieczeństwa na terenie powiatu, szeregu napadów i mordów, szczególnie na terenie gminy Miętne. <p>[teczka szara, stan akt dobry, akta luzem, paginowane, 28 stron, język polski, rękopis i maszynopis]</p>
I/43	<p>Partie polityczne i organizacje – referat, wytyczne do oceny politycznej (projekt), korespondencja.</p> <p>Tekst wykładu prof. Szczęcha pt. „Partie polityczne i organizacje”, pokazujący propagandowy obraz tego zagadnienia. Projekt wytycznych do oceny sytuacji politycznej – bardzo ogólny program ideologiczny zadań PKWN-u. Ponadto teczka zawiera korespondencję z przedstawicielami partii PPS, SPD i SL.</p> <p>[teczka szara, stan akt dobry, akta zszyte, paginowane, 20 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
I/47	<p>Ludność żydowska – organizacja gmin żydowskich, korespondencja z Centralnym Komitetem Żydowskim, biuletyny Żydowskiej Agencji Prasowej. 1944.</p> <ul style="list-style-type: none">• Pismo pełnomocnika KRN Szymona Zołny do Rady Narodowej w Garwolinie o udzielenie pomocy ludności żydowskiej znajdującej się w lasach oraz w innych kryjówkach. 5 sierpnia 1944.• Zaświadczenie dla Izaka Altera, udającego się do Ostrołki w celu założenia tam gminy żydowskiej.

- Upoważnienie dla Stefana Wrzesińskiego, delegata referatu dla spraw pomocy ludności żydowskiej PKWN do objazdu terenów wyzwolonych w celu zbadania stanu materialnego ludności żydowskiej. Przepustka dla niego i szofera Wiktora Goldsteina.
- Pismo Resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia PKWN do Komitetu Żydowskiego w Lublinie z 17 października 1944 dot. rozliczenia finansowego działalności Komitetu (obejmował on opieką 6 280 osób).
- Pismo w sprawie projektu pieczętki Tymczasowego Centralnego Komitetu Żydów Polskich.
- Zaświadczenie o delegowaniu inspektora-rewidenta CKŻP Izaaka Altera do lokalnych komitetów żydowskich.
- Zaświadczenie j.w. dla inspektora-rewidenta Bronisława Żuralińskiego.
- Zaświadczenie o przeniesieniu Leona Baumingera z Prezydium do pracy w CKŻP. Życiorys Leona Baumingera.
- Biuletyny Żydowskiej Agencji Prasowej z 16 i 29 grudnia 1944. Zawierają m.in. informacje o powstaniu Centralnej Żydowskiej Komisji Historycznej, nadawaniu żydowskich audycji radiowych, sprawozdanie z walnego zebrania Komitetu w Lublinie, ogłoszenia powstania Związku Partyzantów Żydów, raport Nadzwyczajnej Państwowej Komisji Radzieckiej dla Zbadania Zbrodni Niemieckich dot. wywiezienia do Niemiec zbiorów żydowskich bibliotek wileńskich (b. im. Straszuna, JIWO oraz Muzeum Historyczno-Etnograficznego) oraz ustaleń o liczbie ofiar zamordowanych w Ponarach i we Lwowie.
- List z Wojewódzkiego Komitetu Żydowskiego w Przemyślu do Komitetu w Lublinie z protestem przeciw werbowaniu do wojska radzieckiego zatrzymywanych na ulicach Przemyśla Żydów obywateli polskich. 14 listopada 1944. Kopia w jęz. rosyjskim.
- List przewodniczącego Żydowskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Jarosławiu, Emanuela Glückmana, z protestem przeciwko zarządzonej przez burmistrza eksmisji 150 Żydów z przydzielonego im przez PKWN domu i domu modlitwy przy ul. Rynek 17. 2 października 1944.
- Oświadczenie o powstaniu w Lublinie partii Bund i zapewnienie o poparciu dla PKWN-u. Podpisane przez Michała Szuldenfreia, dr Herszenhorna i Grzegorza Jaszuńskiego. 24 września.
- Podanie o wydanie pozwolenia dla Stefana Wrzesińskiego na objazd terenów wyzwolonych.
- Drugie sprawozdanie dr Herszenhorna, przew. Referatu dla Spraw Pomocy Ludności Żydowskiej przy Prezydium PKWN za okres 1-17 września 1944. Dotyczy pomocy Żydom w Lublinie oraz powstawania komitetów żydowskich na prowincji i stanu bezpieczeństwa Żydów na prowincji (m.in. zawiadomienie o zamordowaniu Lucjana Kotkowicza w Ostrowicach k. Otwocka).
- Prośba o oddelegowanie kpt. Bortnera ze służby czynnej do pracy w Referacie dla Spraw Pomocy Ludności Żydowskiej. 24 sierpnia 1944.

[teczka szara, stan akt dobry, akta zszyte, paginowane, 31 stron, język polski, maszynopis i rękopis]

I/48	Pomoc dla ludności żydowskiej: odpisy telegramów skierowanych do Agencji Żydowskiej. Odpisy dwóch depech identycznej treści, wysłanych przez Emila Sommersteina do Agencji Żydowskiej w Palestynie oraz do American Jewish Joint Distribution Committee z prośbą o przysyłanie pomocy w każdej formie dla Żydów ocalonych z Zagłady przebywających na terenie Polski oraz przysłanie przedstawiciela w/w instytucji do Lublina. Brak daty. [teczka szara, stan akt dobry, akta zszyte, paginowane, 2 strony, język angielski, maszynopis]
I/72	Sprawozdanie delegacji PKWN dot. organizowania władzy oraz sytuacji politycznej na wyzwolonych terenach. Raporty sytuacyjne z grudnia 1944 roku sporządzone przez wojewodów dla potrzeb PKWN. Opisy organizowania się władz lokalnych, zniszczeń wojennych i stanu finansowego terenów, stanu zdrowotnego ludności, stanu bezpieczeństwa, w tym działalności partyzantki AK, nastrojów ludności. Pojawiają się lakoniczne wzmianki o ludności żydowskiej. Raporty z województw: białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego, warszawskiego, miasta Lwowa. [49 stron, język polski, maszynopis]
I/73	Stan bezpieczeństwa na terenach wyzwolonych. Sprawozdanie z inspekcji, raporty, korespondencja. 1944. Raporty dot. sytuacji w Przemyślu, Lwowie, na Lubelszczyźnie, Białostocczyźnie; głównie dot. oddziałów partyzanckich związanych z AK, grup bandyckich, banderowców; propagandy antysowieckiej, aresztowań Polaków przez służby bezpieczeństwa itd. [stan akt średni, paginowane, 89 stron, język polski i rosyjski, rękopis i maszynopis]
I/81	Zbrodnie hitlerowskie – dekret, korespondencja dotyczące organizacji badań zbrodni hitlerowskich; utworzenie muzeum na Majdanku. 1944. <ul style="list-style-type: none">• Dekret o Narodowych Sądach Karnych dla spraw zbrodniarzy faszystowsko-hitlerowskich.• Dekret PKWN o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy i ich popleczników winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami, dla szpiegów i zdrajców Narodu Polskiego z pośród obywateli polskich i ich popleczników.• Zaświadczenie upoważniające D. Kudrjacewa, przedstawiciela Nadzwyczajnej Komisji Państwowej ZSRR dla zbadania przestępstw niemieckich, do przeprowadzenia badań zbrodni niemieckich na Majdanku.• Prośba o wydanie zezwolenia na wstęp na teren obozu w Sobiborze 18 Żydom, byłym więźniom obozu. Kierownikiem grupy jest Eda Lichtman.

	<ul style="list-style-type: none">• Nakaz przekazania składów odzieży po zamordowanych na Majdanku Resortowi Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia PKWN; mianowanie komisji (m.in. dr Herszenhorn). Korespondencja w sprawie rozkradania odzieży z magazynów na Majdanku; raport dot. zaniedbań w czasie śledztwa.• Wnioski w sprawie utworzenia mauzoleum i muzeum na Majdanku.• Wezwanie na stawienie się Surena Konstantynowicza Barutczewa i prof. Kudriancewa na rozprawę przeciw SS-manowi Hermanowi Voglowi. <p>[stan akt średni, paginowane, 22 strony, język polski, maszynopis]</p>
I/82	<p>Opieka społeczna – okólnik, protokół, sprawozdanie, korespondencja.</p> <p>Korespondencja urzędowa w sprawie działalności Warszawskiego Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Warszawie i Ofiarom Wojny, powstałego na Pradze we wrześniu 1944. Spis członków zarządu. Raport dot. organizacji dożywiania dzieci-uchodźców z Warszawy, przebywających w Otwocku.</p> <p>Okólnik w sprawie opieki nad ludnością z pasa przyfrontowego.</p> <p>Protokół posiedzenia Międzyresortowej Komisji PKWN do spraw ewakuacji i pomocy ofiarom wojny w listopadzie 1944; m.in. o wysłaniu żywności do Warszawy.</p> <p>Sprawozdanie z działalności Komisji Międzyresortowej dla Spraw Pomocy Wysiedleńcom na czas od 3.11. do 30.12.</p> <p>Protokół oględzin domu noclegowego RGO w Lublinie przy ul. Zamojskiej 21/30.</p> <p>[stan akt dobry, paginowane, 20 stron, język polski, maszynopis]</p>
I/85	<p>Poszukiwanie osób zaginionych (podania indywidualne, korespondencja).</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 1-2: List sekretarza Prezydium PKWN Jana Wende z zapytaniem, czy przy ul. Lubartowskiej 23 mieszka rodzina Citryn; prośba o ustalenie jej losów. List Izaka Citryna, syna Mojżesza, żołnierza WP z w/w pytaniem.• k. 29: Pismo stwierdzające otrzymanie pisma Antoniny Melman w sprawie ustalenia miejsca pobytu trojga dzieci o nazwisku Feldman.• k. 30: List do Homii Sochaczewskiego stwierdzający, że jego prośbę o odnalezienie rodziny zamieszkałej w Piaskach przekazano CKŻP.• k. 31: List o identycznej treści do Majera Magera w sprawie poszukiwanie rodziny w Chełmie.• k. 35: List j.w. do Lewiego Monczki w sprawie rodziny w Ostrowcu. <p>[stan akt dobry, paginowane, 36 stron, język polski, rękopis, maszynopis]</p>
I/100	<p>Sekretariat: sprawy indywidualne (podania, pisma) różnych osób w sprawach: ewakuacji, bezpieczeństwa, interwencji i in. 1944.</p> <p>Bardzo rozmaite podania, zaświadczenia, zażalenia, prośby o interwencję, kierowane do lub wydane przez sekretariat PKWN. Ułożone alfabetycznie wg nazwisk petentów.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 6: zaświadczenie dla podporucznika Leona Bernsteina, syna Samuela o niezdolności do służby wojskowej z powodu rany postrzałowej.• k. 9-11: korespondencja urzędowa w sprawie umożliwienia Beli Charłapowi, Żydowi węgierskiemu, wyjazdu do Rumunii.

	<ul style="list-style-type: none">• k. 30-31: List Nachuma Freunda (handlarza łódzkiego, właściciela firmy Freund-Selman przy ul. Piotrkowskiej 19), przebywającego w Towdzie w obw. swierdłowskim z prośbą o zawiadomienie żony Hany Freund z domu Selman o miejscu jego pobytu.• k. 33-34: korespondencja urzędowa w sprawie mieszkania dla porucznika Mieczysława Goldcharda.• k. 72-73: Podanie pracowników wytwórni wapna „Kośminek” w Lublinie, należącej wcześniej do Żyda Zylbera o usunięcie kolaboranta niemieckiego (Polaka) ze stanowiska kierownika.• k. 136-137: Krótki list dot. przesłania do Rady Narodowej w Garwolinie pisma Marii Płodowskiej z Żelechowa w sprawie jej sporu z Esterą Wajslederową dot. wysokości czynszu. <p>[teczka szara, akta luźne oprawione w księgę, stan akt dobry, paginowane, 220, język polski, kilka dokumentów po rosyjsku, rękopis i maszynopis]</p>
I/114	<p>Prezydium – normatywy PKWN – dekrety opublikowane w Dzienniku Ustaw o przeprowadzeniu reformy rolnej, komisjach mieszkaniowych, wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy wojennych.</p> <p>Fotografie fragmentów Dziennika Ustaw z wymienionymi w tytule dekrétami. Bardzo ważny dekret o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy wojennych z 31 sierpnia 1944 roku, m.in. dający możliwość sądenia kolaborantów.</p> <p>[teczka biała, fotografia, stan dobry, 9 stron, język polski, druk]</p>
I/120	<p>Prezydium – sytuacja sanitarna – raport Resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia.</p> <p>Dwie kopie (6 stron) raportu Resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia dla Przewodniczącego PKWN z 20 listopada 1944 opisującego sytuację sanitarną na terenach wyzwolonych: obsługę lekarską, warunki bytowania ludności, stan szpitali, kąpielisk, zaopatrzenia w leki, stan przemysłu farmaceutycznego, kwestię komunikacji i poczty.</p> <p>[teczka biała, fotografia, stan dobry, 6 stron, język polski, maszynopis]</p>
I/122	<p>Prezydium – podróże inspekcyjne do Białej Podlaskiej, Ostrowi Mazowieckiej, Sandomierza i powiatu garwolińskiego – sprawozdania.</p> <p>Sprawozdanie z podróży inspekcyjnych delegatów PKWN na prowincję. Zawierają opisy stanu gospodarczego, stanu bezpieczeństwa, przebiegu realizacji reformy rolnej, obsady stanowisk w administracji, walk o władzę, stosunków politycznych, aktywności AK, działalności UPA.</p> <p>Sprawozdania z Ostrowi Mazowieckiej, Węgrowa, Sandomierza, Hrubieszowa, Garwolina, Lubartowa, Białej Podlaskiej.</p> <ul style="list-style-type: none">• Na s. 3 raportu z Węgrowa informacja o bezprawnym przekazywaniu sklepów i piekarni żydowskich i bezpieczeństwa w ręce prywatne.

	[teczka biała, stan akt dobry, akta luzem, 34 strony, język polski, maszynopis i rękopis]
I/140	<p>Układ pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącej ewakuacji ludności. Lublin 9 września 1944.</p> <p>Instrukcja do wykonania umowy zawartej między Rządem Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad i PKWN o ewakuacji ludności z terytorium Polski i obywateli polskich z terytorium USRR.</p> <p>Protokół umowy między Tymczasowym Rządem Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem ZSRR w sprawie zmiany obywatelstwa osób i ewakuacji ludności. Moskwa, 6 lipca 1945.</p> <p>Są to maszynopisy w/w umów repatriacyjnych, nakazujących ewakuację obywateli narodowości białoruskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i rusińskiej z Polski do ZSRR oraz ewakuację obywateli narodowości polskiej i żydowskiej z ZSRR do Polski.</p> <p>[teczka biała, stan akt średni, akta częściowo spięte, 22 strony, język polski, maszynopis]</p>
VII. RESORT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	
VII/8	<p>Wykazy władz i urzędów, powiatów i gmin na terenach wyzwolonych. 1944.</p> <p>Wykazy gmin wiejskich i miejskich z podaniem powierzchni i liczby ludności; wykazy szkół, opis budynków należących do władz miejskich w Lublinie, wykazy władz i urzędów na terenach wyzwolonych (głównie gminnych rad narodowych) – w Białostockiem, Lubelskiem, Rzeszowskiem, części Mazowsza; wykaz członków wojewódzkiej rady narodowej w Rzeszowie i rad powiatowych w woj. rzeszowskim; raporty o stanie politycznym i gospodarczym w powiecie.</p> <p>[168 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
VII/9	<p>Protokoły posiedzeń władz terenowych oraz sprawozdania z lustracji. 1944.</p> <p>Odpisy protokołów posiedzeń wojewódzkich rad narodowych w Białymstoku, Sandomierzu, Lublinie, Rzeszowie, Garwolinie. Sprawozdania z lustracji majątku gmin.</p> <p>[202 strony, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
VII/10	<p>Opinie o niektórych kierownikach władz terenowych (meldunki, raporty). 1944.</p> <p>Tajne raporty Głównego Zarządu Politycznego Wychowania Wojska Polskiego do Resortu Administracji zawierające charakterystyki urzędników lokalnych, którzy nie są lojalni wobec PKWN-u. Skierowania do pracy w administracji lokalnej. Korespondencja urzędowa.</p>

	<ul style="list-style-type: none">• k. 3: charakterystyka prezydenta miasta Chełma ob. Gutta, który m.in. odmawia zgłaszającym się Żydom, obywatelom miasta prawa do zameldowania się, <p>[teczka szara, stan akt średni, akta luzem, paginowane, 25 stron, język polski, maszynopis]</p>
VII/13	<p>Mobilizacja, bezpieczeństwo oraz sytuacja gospodarcza na terenach wyzwolonych: zarządzenia, rozkazy, protokoły, sprawozdania, korespondencja. 1944.</p> <p>Zarządzenia dot. mobilizacji; raport „O nowych momentach w sytuacji politycznej i bieżących zadaniach” dot. sytuacji politycznej na terenach wyzwolonych; listy ze skargami na rekwizycje wojskowe; sprawozdania gospodarcze; korespondencja urzędowa; sprawozdania sytuacyjne z terenu województw białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, rzeszowskiego – dot. m.in. stanu bezpieczeństwa, wzmiankują problem napadów bandyckich, morderstw UPA (woj. rzeszowskie) i działalności partyzantki AK.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 76: List kierownika Resortu Administracji Publicznej z 3 sierpnia 1944 do kierownika Resortu Sprawiedliwości polecający pociągnąć do odpowiedzialności Tomasza Piejkę za zamordowanie Mozesza i Majera Langsamów.• k. 282, 286: krótkie wzmianki w sprawozdaniu sytuacyjnym z woj. rzeszowskiego z grudnia 1944 nt. nielicznej grupy Żydów w województwie, organizujących się w gminach i trudniących handlem. <p>[287 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
VII/14	<p>Interwencje, zażalenia: m.in. w sprawach aresztowań, zwrotu mienia itp. Podania, korespondencja. 1944-1945.</p> <p>Podania, skargi, zażalenia, głównie z powodu rekwizycji.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 1-2: zarządzenie kierownika Resortu Administracji Publicznej Stanisława Kotka-Agroziewskiego dot. traktowania przez władze administracyjne spraw odzyskania majątku przez osoby prześladowane przez okupanta jako pilne. Regulacje prawne dot. odzyskiwania mienia (wrzesień 1944).• k. 12-13: Zarządzenie kierownika Resortu Administracji Publicznej wprowadzenia Salomona Zielonki, syna Majera, w posiadanie nieruchomości pn. Osada Młynarska Ruda Maciejowska (gm. Opole Lubelskie). 25 września 1944.• k. 18-22: Pismo z-cy kierownika RAP Adama Ostrowskiego nakazujące cofnięcie eksmisji z gospodarstwa w Rokietnicy (woj. rzeszowskie) Tauby Dingot, Abrahama Nadla, Reginy Schiffman, Naftalego Rosinera, Chany Schłafri. Telegramy poszkodowanych do Ostrowskiego.• k. 53: Wniosek z-cy kierownika RAP Adama Ostrowskiego o wprowadzenie Stefanii Walfisz w posiadanie młyna i domu w Zamościu odziedziczonym po teściowej Szajndli Walfisz (zarówno Szajndla Walfisz, jak i jej syn, a mąż petentki Arnold Tadeusz Walfisz zmarli.).

	<ul style="list-style-type: none">• k. 73: Skarga Stanisława Strzemień-Stroynowskiego o niesłuszne usunięcie z PKWN. Przytacza swój życiorys wojenny, m.in. wspomina o ukrywaniu w domu w Wildze k. Pabianic 18 Żydów, w tym Adolfa Gliksmana, Z. Gliksmana, Z. Cukier, F. Flattaua, adw. Miernowskiego. <p>[94 strony, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
VII/15	<p>Ewakuacja ludności. Odpis układu między PKWN a Rządem Litewskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Okólniki, protokoły posiedzeń komisji międzyresortowej, instrukcje, korespondencja. 1944.</p> <p>Układ między PKWN a rządem LSRR dotyczący ewakuacji obywateli polskich z terytorium Litewskiej SRR i ludności litewskiej z terytorium Polski. Zarządzenia szczegółowe, korespondencja z władzami lokalnymi dot. opieki nad ewakuowanymi, zabezpieczenia mienia opuszczonego itp. Protokoły z posiedzeń komisji międzyresortowych dot. przydziału środków na opiekę nad ewakuowanymi.</p> <p>[140 stron, język polski i rosyjski, maszynopis i rękopis]</p>
VII/17	<p>Ewidencja ludności: projekt dekretu PKWN w tej sprawie oraz korespondencja. 1944.</p> <p>Projekt dekretu PKWN o przeprowadzeniu spisu ludności i gospodarstw rolnych oraz rejestracji strat ludzkich na wyzwolonych terenach Rzeczypospolitej Polskiej. Projekt obwieszczenia Kierownika Resortu Administracji Publicznej PKWN o rejestracji obywateli państw obcych oraz tzw. bezpaństwowców. Korespondencja urzędowa.</p> <p>k. 6-7: Pismo do wojewodu lubelskiego w sprawie zmiany nazwiska przez porucznika Matiasza Grynberga.</p> <p>[24 strony, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
VII/24	<p>Sprawy narodowościowe: żydowskie, ukraińskie, niemieckie. Zażalenia, podania, informacje. 1944.</p> <p>Podania i interwencje władz w różnych sprawach spornych: majątkowych, podatkowych, organizacji mniejszości narodowych.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 1: List do burmistrza m. Żelechowa dot. pozytywnego załatwienia postulatów Komitetu Żydowskiego w Żelechowie. 22 sierpnia 1944.• k. 2: Pismo do przewodniczącego Powiatowej Rady Narodowej we Włodawie nakazujące sprawdzenie czy Jakób Lederman lub jego ojciec Gierszon lub żona Hesja są właścicielami domu we Włodawie przy ul. Wąskiej 18 i 6 morgów gruntu ornego i 3-4 morgów łąki w Holeszowie gm. Sławatyczyn. Nakazuje również zwrot Jakóbowi Ledermanowi majątku ruchomego będącemu w posiadaniu Romaniukowej.• k. 3: Podanie Jakóba Ledermana w w/w sprawie. 26 sierpnia 1944.• k. 5: Pismo do Wydziału Powierniczego Urzędu Wojewódzkiego Rzeszowskiego z 10 listopada 1944 nakazujący zwroty własności zagrabionej przez Niemców Żydom – osobom prywatnym, a także gminom

	<p>wyznaniowym żydowskim; szczególna interwencja w sprawach Weidenbauma, Alimy Brandwein, dr Mahlera.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 10-14: Korespondencja w sprawie przydziału opuszczonych lokali przy ul. Rynek 17 i Mickiewicza 9 w Jarosławiu Żydowskim Komitetu Opieki Społecznej. Podanie przewodniczącego Komitetu Emanuela Glücksmana.• k. 15-16: Pismo z Resortu Administracji Publicznej nakazujące Centralnemu Komitetowi Żydów w Polsce przesłanie raportu o działalności w kraju. <p>[36 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
IX. RESORT SPRAWIEDLIWOŚCI	
IX/6	<p>Sprawozdania z działalności sądów i prokuratur terenowych: Apelacyjnych, Okręgowych, Grodzkich. 1944.</p> <p>Sprawozdania statystyczne z działalności sądów. Zawierają dane o liczbie spraw cywilnych i karnych, wykazy czynności; statystyki, dotyczące dochodzeń z poszczególnych artykułów KK.</p> <p>Sprawozdania pochodzą z:</p> <p>Sądów Okręgowych i Prokuratur w Białej Podlaskiej i w Białymstoku; Sądów Grodzkich w Białej Podlaskiej, Białymstoku, Bielsku Podlaskim i w Sokółce, w Chełmie, Garwolinie, Janowie Lubelskim, Kocku, Kraśniku, Krasnymstawie, Lubartowie, Sądu Apelacyjnego, Prokuratury Sądu Apelacyjnego, Sądu Okręgowego, Prokuratury Sądu Okręgowego, Prokuratury Specjalnego Sądu Karnego i Przewodniczącego Specjalnego Sądu Karnego w Lublinie.</p> <p>[teczka szara, stan akt dobry, akta luzem, paginowane, 286 stron, język polski, maszynopis]</p>
IX/7	<p>Sprawozdania z działalności sądów i prokuratur terenowych. Ł-Ż. 1944.</p> <p>Jak wyżej.</p> <p>Sprawozdania z Sądów Grodzkich w Łosicach, Łukowie, Międzyrzeczu Podlaskim, Mielcu, Mińsku Mazowieckim, Opolu (lubelskim), Otwocku, Parczewie, Przeworsku, Puławach, Radzyniu Podlaskim, Rembertowie (Warszawie), Ropczycach, Rzeszowie, Sanoku, Sobolewie, Sokółce, Sokołowie Podlaskim, Stoczku Węgrowskim, Tomaszowie Lubelskim, Turobinie, Tyczynie, Węgrowie, Włodawie, Wołominie, Żelechowie; Sądu Okręgowego i Prokuratury Sądu Okręgowego w Siedlcach.</p> <p>[327 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
IX/8	<p>Procedura ustroju sądownictwa: projekty, wnioski, opinie, zawiadomienia oraz korespondencja. 1944.</p> <p>Korespondencja i zarządzenia w sprawie obsadzania stanowisk w sądach, prokuraturach i adwokaturach, w sprawach nowych przepisów; projekty ustaw.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 103-107: pismo adwokata Freyera z Przemyśla w sprawie niewydawania przez sądy grodzkie metryk śmierci osób, które zginęły w zbiorowych

	<p>akcjach okupanta, głównie Żydów, co uniemożliwia wszczęcie procesu spadkowego. Załączone świadectwo śmierci Michy Miesesa zm. 16 lipca 1944.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 178: list z-cy kierownika Resortu Sprawiedliwości dot. sprawy spadkowej Szpryncy Gewertz dziedziczącej po Lejbie Gewertz. Lublin, listopada 1944.• k.179-183: Opinia prawna Resortu Sprawiedliwości dot. uznania praw Daniela Eisenberga-Amsterdamskiego do nieruchomości w Otwocku przy ul. Słowackiego 22. Korespondencja.• k. 302: List prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie dot. uporządkowania spraw hipotecznych nieruchomości żydowskich i bezpańskich „przewłaszczonych” na podstawie zarządzeń niemieckich.• k. 307: Zarządzenie resortu Administracji Publicznej w sprawie zwrotu mienia obywateli prześladowanych przez okupanta. <p>[412 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
IX/9	<p>Sądownictwo wojenne: korespondencja w sprawie organizacji.</p> <p>Okólnik Wydziału Sądownictwa Wojennego dot. zastosowania wobec wojskowych ustawy o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy wojennych z 31 sierpnia 1944.</p> <p>Korespondencja w sprawach przestępstw popełnianych przez żołnierzy oraz zbrodniach zdrady stanu.</p> <p>[stan akt dobry, 5 stron, język polski, maszynopis]</p>
IX/9 A	<p>Specjalne Sądy Karne: komunikaty, korespondencja, m.in. dotycząca organizacji i działalności.</p> <p>Korespondencja PKWN ze Specjalnymi Sądami Karnymi, głównie dot. spraw organizacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 2-5: korespondencja z Przewodniczącym Specjalnego Sądu Karnego w Rzeszowie dot. rozprawy przeciw Ukraińcowi Aleksandrowi Miśkwie, członkowi służby Bahnschutz oskarżonemu o zbrodnie na ludności cywilnej w czasie okupacji niemieckiej. <p>[teczka szara, stan akt dobry, akta luzem, paginowane, 28 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
IX/10	<p>Sądownictwo: artykuły pisane przez pracowników resortu.</p> <p>Artykuły pisane przez pracowników Resortu Sprawiedliwości o tematyce sądowniczej.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 7-14: wywiad z wiceministrem sprawiedliwości Leonem Chajnem o osiągnięciach PKWN. M.in. na temat powołania Specjalnych Sądów Karnych w Lublinie, Rzeszowie i Kielcach, które sądzą zbrodniarzy niemieckich z Majdanka, volksdeutschów i polskich donosicieli.• k. 30-31: Komunikat dla Polskiego Radia o rozprawie przed Sądem Specjalnym w Lublinie przeciwko trzem Ukraińcom: Musiejowi Paszczukowi, Wasylowi Zielińskiemu, Władysławowi Radekiemu, członkom

	<p>ukraińskiego Selbstschutzu, za prześladowanie i znęcanie się nad obywatelami polskimi (w tym udział w pilnowaniu i likwidacji gett), branie udziału z bronią w rękę w obławach przeciwko partyzantom oraz aresztowanie partyzantów.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 32-38: Raport o funkcjonowaniu sądownictwa na terenach wyzwolonych w okresie lipiec 1944 – lipiec 1945.• k. 43-44: komunikat dla Polpressu „Zbrodniarze faszystowsko-hitlerowscy przed Sądem Specjalnym w Warszawie” dot. procesu m.in. Edmunda Wagnera, oskarżonego o zabójstwa ludności cywilnej i szantażowanie obywateli polskich; Jana Frajde, Teofila Walickiego, Jana Wróbla oskarżonych o wydanie Niemcom dwóch ukrywających się Żydów;• k. 74-75: Artykuł o procesie Paula Hoffman, szefa krematorium na Majdanku.• k. 83-86: Artykuł o procesie i egzekucjach załogi SS Majdanka.• k. 87-88: Artykuł dot. konferencji prasowej w Ministerstwie Sprawiedliwości, na której zaprezentowano materiały zebrane przez policję do zbadania zbrodni oświęcimskich.• k. 93-95: Artykuł wspomnieniowy min. Henryka Świątkowskiego, więźnia Oświęcimia, obecnie przewodniczącego Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce.• k. 96-97: Artykuł o procesie kapo oświęcimskiego Jana Mamonia.• k. 130-132: Artykuł pt. „Reformy, których domaga się życie” m.in. o przepisie o uznaniu osób zaginionych za zmarłe. <p>[stan akt dobry, paginowane, 153 strony, język polski, maszynopis]</p>
IX/13	<p>Sprawy karne i dyscyplinarne: protokół z dochodzenia, korespondencja. 1944.</p> <p>Doniesienia, protokoły przesłuchań, korespondencja w różnych sprawach karnych.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 1: Pismo Wojewódzkiej Rady Narodowej do Wydziału Administracji RN w Rykach z prośbą o okazania pomocy w odzyskaniu mieszkania i otrzymaniu pracy przez grupę powracających do miejsca zamieszkania partyzantów: Szmula i Szymona Putermanów, Symchy Wajnberga, Szlomy, Pereca i Perli Fajngezichtów, Benjamina Sztamlera, Lejzora Bojmana, Askiela Asza, Szymona Rozenkiewicza, Gedaki, Menasze, Sany i Berka Bramkarzów, Gecela Gopfela, Szai Blajchmana, Herszka Fajchmana, Bejnisa Kenigsberga, Tebi Kowmana, Szmula Kowczyka. <p>[39 stron, język polski, maszynopis]</p>
XI. RESORT PRACY, OPIEKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA	
XI/2	<p>Sprawozdania z działalności Departamentów. 1944.</p> <p>Sprawozdania z działalności departamentów resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia za okres sierpień-grudzień 1944. Notatki o przejęciu agend Rady Głównej Opiekuńczej przez Centralny Komitet Opieki Społecznej.</p>

	<p>k. 10-12: sprawozdanie Departamentu Opieki Społecznej, w którym wzmiankowane jest utworzenie Centralnego Komitetu Żydowskiego.</p> <p>k. 28: Notatka „Sprawa opieki nad ludnością żydowską”, w której opisano okoliczności powstania Centralnego Komitetu Żydowskiego, wybory na przewodniczącego 29.10.1944 (został nim Emil Sommerstein), przekazanie pieniędzy z PKWN na przebudowę Domu Pereca w Lublinie i założenie ochronki dla dzieci żydowskich w Przemyślu.</p> <p>[48 stron, język polski, maszynopis]</p>
XI/4	<p>Opieka społeczna oraz stan i odbudowa szpitalnictwa. 1944.</p> <p>Raporty z inspekcji szpitali, podania o leki, przydział personelu, korespondencja.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 38-39: list dr Rafała Landaua, pediatry w Stowarzyszeniu Sierot Żydowskich w Krakowie z prośbą o ułatwienie powrotu do Polski z Dżambułu.• k. 40-42: list i życiorys dr Stanisława Blocha (wyzn. mojżeszowego) przebywającego w republice Komi z prośbą j.w.• k. 43: List kierownika resortu, Bolesława Drobnera do dr Maurycego Schneebauma w Samarkandzie z obietnicą przystania wezwania do powrotu do kraju. <p>[72 strony, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
XI/6	<p>Referat do Spraw Ludności Żydowskiej: sprawozdania z działalności, preliminarze budżetowe, memoriał, podania, korespondencja. 1944.</p> <ul style="list-style-type: none">• Sprawozdania dr W. Herszehorna z działalności Referatu dla spraw pomocy ludności żydowskiej przy Prezydium PKWN. Dotyczy komitetu w Lublinie i komitetów lokalnych – w tym sytuacji Żydów na prowincji. Sprawozdania za okresy: od 8 sierpnia - 1 września, 1-17 września, 18 września-10 października, 11-31 października, 1-25 listopada, grudzień 1944, styczeń 1945.• Budżety i sprawozdania rachunkowe Komitetu.• Memoriał w sprawie stanu higieny wśród Żydów w Lublinie.• Memoriał w sprawie sytuacji mieszkaniowej Żydów w Lublinie.• Zarządzenie Biura Ekonomicznego Departamentu Aproprowiacji do Rad Narodowych z poleceniem otoczenia szczególną opieką żywnościową i mieszkaniową Żydów wychodzących z kryjówek.• Zarządzenie Biura Ekonomicznego o przydziale ryżu i mleka Komitetowi.• Podanie o przydzielenie lokali zastępczych Żydom wysiedlonym z noclegowni przy ul. Wyszyńskiego 3 z powodu zajęcia budynku przez wojsko.• List kierownika resortu Bolesława Drobnera potępiający stan sanitarny noclegowni przy ul. Wyszyńskiego 3 oraz bezrobocie mieszkańców. Odpowiedź Komitetu opisująca nędzę ocalonych Żydów.• List kierownika resortu Bolesława Drobnera do Rejonowej Komendy Uzuppełnień o bezrobotnych rzemieślnikach i lekarzach Żydach w Przemyślu.

	<ul style="list-style-type: none">• Zaświadczenie Ubezpieczalni Społecznej w Rzeszowie, oddział w Przemyślu dla dr Ignacego Rubinfelda, stwierdzające, że pracuje w niej jako lekarz wenerolog.• Raport Zarządu Gminy Żydowskiej w Przemyślu dot. budżetu gminy, organizacji pomocy i ogólnego położenia Żydów.• Prośba o przekazanie Gminie Żydowskiej w Przemyślu należących do niej nieruchomości.• List kierownika resortu Bolesława Drobnera do wojewódzkiego Wydziału Opieki Społecznej w Białymstoku z poleceniem przekazania gminie żydowskiej budynku Żydowskiego Domu Starców i pomocy w organizowaniu w nim sierocińca, udzielenia pomocy finansowej i w znalezieniu pracy ocalonym Żydom.• Pismo dot. uruchomienia łaźni parowej przy ul. Lubartowskiej 24 w Lublinie.• Pismo dot. wyborów władz Komitetu i usunięcie dr Gelbarta z zarządu.• Pismo dot. przekazania Komitetowi w Lublinie 500 tys. zł na remont Domu Pereca i Komitetowi w Przemyślu 50 tys. zł na urządzenie ochronki dla dzieci.• Pismo Komitetu do kierownika resortu z zawiadomieniem, że polecono Komitetowi Żydowskiemu na Pradze opiekę nad Norbertem Stoegerem.• Protokół z wizyty ob. Góreckiego, skarżącego na usunięcie z jego domu jego współpracowników, Żydów: Weintrauba, Laufera, Rosenbluma, Wajnera.• Raport Tymczasowego Centralnego Komitetu Żydów Polskich do resortu dot. działalności opieki społecznej Komitetu.• List kierownika resortu Bolesława Drobnera dot. zwrotu przez Komitet przedmiotów zabranych ze składów pomajdankowych Muzeum na Majdanku (chodzi o przedmioty kultu religijnego).• Korespondencja dot. remontu domu Pereca.• Pismo kierownika resortu Bolesława Drobnera z zastrzeżeniami do rozliczeń rachunkowych Komitetu.• Zestawienie rzeczy wydanych dla Komitetu Żydowskiego (głównie odzieży).• Preliminarze budżetowe na wrzesień, październik, listopad, grudzień 1944; komentarze Drobnera. <p>[97 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
XI/10	Rozdział rzeczy pozostałych po zamordowanych na Majdanku – protokół, podania, korespondencja. 1944. Protokoły z posiedzeń komisji dla podziału rzeczy pozostałych po zamordowanych na Majdanku, rozdzielniki. List dot. organizowania Muzeum na Majdanku. Korespondencja z ekipą robiącą film o Majdanku. Podania indywidualne o przydział odzieży po zamordowanych. Legitymacje członków komisji do podziału rzeczy. Zarządzenia przekazujące składy w Majdanku resortowi Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia PKWN. Prośba o przydziały dla wojskowych. Spis osób, które pobrały odzież z magazynów. Doniesienia o kradzieżach z magazynów; korespondencja.

	<ul style="list-style-type: none">k. 23: Prośba B. Drobnera w imieniu Komitetu Żydowskiego o przydzielenie materiałów budowlanych znajdujących się na terenie Majdanka na remont domu Pereca. <p>[149 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
XI/17	Resort Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia – rejestracja inwalidów wojennych, wojskowych i pozostałych. Okólniki, komunikaty i korespondencja resortu. Wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne na terenie starostwa w Przeworsku za okres 17-23 września 1944. Okólnik kierownika resortu z nakazem rejestracji inwalidów wojennych, wojskowych i pozostałych. 18 listopada 1944. Komunikaty i wezwania do rejestracji pobierających renty inwalidzkie. [teczka szara, stan akt dobry, akta luzem, 11 stron, język polski, maszynopis i rękopis]
XI/18	Resort Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia. „W sprawie możliwości wyzyskania szwedzkiej powojennej akcji pomocy dla dzieci” informacja Leona Rapaporta ze Sztokholmu. Raport z 12 października 1944, omawiający działalność szwedzkich organizacji dla zagadnień powojennych, z którymi mógłby nawiązać współpracę rząd polski celem uzyskania pomocy charytatywnej. [teczka biała, stan akt dobry, akta luzem, paginowane, 15 stron, język polski, maszynopis]
XIII. RESORT ODSZKODOWAŃ WOJENNYCH	
XIII/1	Podania w sprawie odszkodowań. 1944. Podania prywatnych osób o odszkodowania za szkody wojenne, zapomogi z racji poniesienia szkód wojennych, podania o zwrot majątku ruchomego zabranego przez żołnierzy armii radzieckiej. Wykazy strat. <ul style="list-style-type: none">k. 31-32, 34: podanie Jakuba Batysta o uregulowanie kwestii prawnego posiadania nieruchomości na przedmieściu Jarosławia należącej do zmarłego Zelmana Kurzweila, po którym dziedziczą córki: Sara Seifert i Lea Abend, przebywające w ZSRR. [teczka szara, stan akt średni, akta luzem, 60 stron, język polski i rosyjski, rękopis i maszynopis]
XIII/2	Straty rzemiosła na terenach wyzwolonych. Wyciąg z rejestru Zarządu Przymusowego Żydowskich Zakładów Rzemieślniczych miasta Lublina. Wykaz ilościowy i wartościowy według stanu przedwojennego. 1944. Wyciąg z rejestru Zarządu Przymusowego z 1944 roku. Zeszyt I: miasto Lublin. Tabela z danymi: imię i nazwisko, ilość budynków, suma ubezpieczenia.

	<p>Uporządkowane wg ulic w Lublinie. Zeszyt II: powiat Lublin, uporządkowane wg miejscowości. Nazwiska wyłącznie żydowskie.</p> <p>Zestawienie ilości i wartości (w złotych według cen przedwojennych) zakładów rzemieślniczych żydowskich na terenach częściowo lub całkowicie wyzwolonych do dnia 15 grudnia 1944. Statystyka liczbowa wg województw (lubelskie, miasto Warszawa, warszawskie, białostockie, kieleckie, rzeszowskie oraz wg branż.</p> <p>[teczka szara, stan akt średni, akta spięte, 60 stron, język polski, rękopis i maszynopis]</p>
XIII/3	<p>Resort Odszkodowań Wojennych – zarządzenie kierownika w sprawie zbadania i ustalenia szkód wojennych, rejestracja szkód i sprawy organizacyjne.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zarządzenie kierownika resortu (Emila Sommersteina) z dn. 21 września 1944 w sprawie zbadania i ustalenia szkód wojennych. Instrukcja wypełniania formularzy o szkodach wojennych.• Protokoły szkód poniesionych przez pojedynczych obywateli.• Raporty lekarzy nt. leczonych przez nich osób cierpiących na przewlekłe choroby spowodowane przez okupanta niemieckiego.• Wykaz chorych z obozu pracy w Treblince leczonych w szpitalu powiatowym na Klimowiznie. Dane: nazwisko i imię, wiek, czas przebywania w szpitalu, rodzaj choroby, uwagi (najczęściej o zgonie). 222 osoby. Wyłącznie polskie nazwiska.• Oświadczenie Zarządu Gminy w Korczewie dla lekarza powiatowego w Sokołowie, stwierdzające, że 75 % osób zabranych przez Niemców do obozu pracy w Treblince zmarło na udar serca.• Instrukcja w sprawie rejestracji szkód wojennych materialnych i moralnych z 10 listopada 1944. <p>[teczka biała, stan akt średni, akta luzem, 45 stron, język polski, rękopis i maszynopis]</p>
XV. RESORT KULTURY I SZTUKI	
XV/5	<p>Muzea oraz ochrona zabytków: materiały dotyczące utworzenia i działalności muzeum w Majdanku i Instytutu Pamięci Narodowej. Wystawy, protokoły przejęcia dzieł sztuki i kultury materialnej oraz korespondencja. 24 VIII – 20 XII 1944.</p> <p>Memoriał Państwowego Muzeum na Majdanku; lista pracowników Muzeum; korespondencja w sprawie utworzenia Instytutu Pamięci Narodowej; korespondencja w sprawie ochrony zabytków, przekazywania wydziałowi kultury i sztuki dzieł m.in. Matejki; protokoły zebrań Związku Pracowników Sztuki; korespondencja w sprawie powstania Polskiego Instytutu Prehistorycznego.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 3-19: Memoriał dyrektora Państwowego Muzeum na Majdanku, A. Ferskiego dotyczący prac dokonanych i zaplanowanej dalszej działalności. 8 stycznia 1945. Opisuje problemy w organizacji muzeum, trudności w budowie, braki w zaopatrzeniu w przedmioty biurowe, sprawę

	<p>rozkradzenia przez ludność miejscową rzeczy z magazynów, liczne wycieczki rodzin więźniów Majdanka; opisuje także eksponaty należące do muzeum; plany wystaw stałych i objazdowych.</p> <p>[56 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
XVI. RESORT INFORMACJI I PROPAGANDY	
XVI/6	<p>Sprawozdania sytuacyjne oraz z działalności terenowych Wydziałów Informacji i Propagandy. 1944.</p> <p>Raport „Charakterystyka nastrojów nurtujących społeczeństwo polskie w dobie obecnej i wnioski stąd wypływające” dot. nastrojów społecznych wobec władz PKWN. Instrukcja pisania sprawozdań.</p> <p>Sprawozdania z nastrojów w kraju: z Białegostoku, Białej Podlaskiej, Sandomierza, powiatu stopnickiego, Lublina, Puław, Chełmie, Nisku, Rzeszowie, Sanoku, Jarosławiu, Brzozowie, Krośnie. Raport o Powstaniu Warszawskim. Wiele informacji o partyzantce antykomunistycznej, napdach bandyckich; organizowaniu się lokalnych władz PKWN; obchodach różnych świąt państwowych; brak informacji o Żydach.</p> <p>[157 stron, język polski, maszynopis i rękopis]</p>
XVI/13	<p>Stronnictwa polityczne – opracowanie, wyjątki z meldunków. 1944.</p> <p>Raport „Co nam wiadomo o działalności Stronnictwa Narodowego SN na terenie Lublina i Polski?” sporządzony na podstawie zeznań procesowych. Dotyczy działalności SN w czasie wojny, także partyzantki AK i NSZ. Posądenia o współpracę z Niemcami i mordowanie komunistów i ludności cywilnej sprzyjającej komunistom. Brak informacji o Żydach.</p> <p>[21 stron, język polski, maszynopis]</p>
XVI/16	<p>Plakaty i afisze propagandowe. 1944.</p> <p>Plakaty, obwieszczenia z zarządzeniami PKWN (m.in. Manifest PKWN z 22 lipca 1944), afisze informujące o wydarzeniach kulturalnych, świątach państwowych, plakaty propagandowe dot. mobilizacji, reformy rolnej, walk Armii Czerwonej.</p> <ul style="list-style-type: none">• k. 56: plakat wzywający na wiec w związku z procesem przeciwko niemieckim oprawcom z Majdanka. 27 listopada 1944.• k.59, 60: plakaty wzywające do pochodu na Majdanek ku uczczeniu pamięci zamordowanych. 1 listopada 1944. <p>[76 stron, język polski, druk]</p>
XVI/18	<p>Przyczynek do historii powstania oddziału im. W. Wasilewskiej – opracowanie dowódcy Alchimowicza.</p> <p>Relacja Wacława Alchimowicza, komendanta Oddziału im. Wandy Wasilewskiej w Brygadzie im. Lenińskiego Komsomołu, działającemu w rejonie Szczuczyna</p>

	<p>Nowogródzkiego. Wspomina o konflikcie z oddziałem AK pod komendą Borsuka-Prawdźca i Poleszuka, w wyniku którego zginęło kilku Żydów ukrywających się u chłopów: lekarz wojskowy kpt Jusman z synem, Felicja Szlankierówna, Szura Zacztern, działaczka komunistyczna z Wilna, Chabijewicz z Białegostoku.</p>
--	---

[6 stron, język polski, maszynopis]